

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 3 mars 1944 kl. 12 m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om införande i gällande lagstiftning av skyldighet att lämna suppleant meddelande om tid för sammanträde med kommunala nämnder och styrelser.

Uti en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 178, av herrar *Ekdahl* och *Andersson* i Malmö hemställes, »att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i gällande lagstiftning, att skyldighet att lämna suppleant meddelanden om när sammanträdena med kommunala nämnder och styrelser äger rum införas, samt att konstitutionsutskottet måtte utarbeta härför erforderlig lagtext».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I kommunala nämnder och styrelser skola i allmänhet finnas suppleanter, som ersätta ordinarie ledamöter, bland annat då dessa äro förhindrade att infinna sig vid sammanträde. I vissa fall finnas uttryckliga föreskrifter i kommunallagarna om att suppleanterna äga rätt att närvara vid sammanträdena. Så är fallet beträffande suppleanter i kommunalnämnd, kyrkoråd, skolråd och folkskolestyrelse (fortsättningsskolestyrelse, biblioteksstyrelse). Enligt en hänvisning i polislagen gäller motsvarande beträffande suppleanter i polisnämnd. Däremot saknas vanligen bestämmelser om att suppleanterna skola underrättas om sammanträdena. I samband med 1930 års kommunallagsrevision (utlåtande nr 30 s. 36) uttalade utskottet som sin mening, att särskild kallelse till suppleanter icke behövde utfärdas. Utskottet saknar anledning frågå denna uppfattning. Något verkligt behov av att nu införa bestämmelser härom har nämligen icke påvisats av motionärerna och torde ej heller föreligga. Enligt utskottets mening synes frågan som hittills lämpligen böra lösas icke genom regler i kommunallagarna eller andra lagar utan genom lokala föreskrifter, i den mån behov visar sig uppstå. Utskottet vill också framhålla, att om, på sätt motionärerna avsett, generella regler om underrättande av suppleanter i nämnder och styrelser skulle införas, detta förutsätter införandet av bestämmelser om rätt för dessa att närvara vid alla nämnders och styrelser sammanträden på samma sätt som för närvarande gäller beträffande suppleanter i kommunalnämnd, kyrkoråd o. s. v. Detta spörsmål, som på åtskilliga punkter kan giva anledning till tvivelsmål, har emellertid icke berörts i motionen. Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1944.

På konstitutionsutskottets vägnar:

JONES ERIK ANDERSSON

Närvarande: herrar *Jones Erik Andersson, Herlitz, Källman*, Karl August Johanson, Sandström, John Gustavson*, Anders Andersson, Sven Hansson*, Oskar Mattsson, Albertsson*, Thorell, Fast, Mosesson, Nolin*, Hällgren, Norén*, Pettersson* i Norregård*, *Spångberg* och *Ekdahl*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Källman, Karl August Johanson, Sven Hansson, Mosesson, Hällgren, Spångberg* och *Ekdahl*, vilka anför:

Bestämmelserna om att suppleanter i nämnder och styrelser i vissa fall äga uttrycklig rätt att närvara vid sammanträden ha tillkommit för att bereda ifrågavarande suppleanter tillfälle att förvärva kännedom om och erfarenhet i de angelägenheter, som nu nämnda förvaltningsmyndigheter handhava. Betydelsen härav framhåves av bl. a. det förhållandet, att suppleant dels bör vara beredd att när som helst rycka in till tjänstgöring i stället för ordinarie ledamot, dels ock vanligen kommer att stå i viss tur när det gäller fyllande av ledighet efter avgången ledamot. Det är med andra ord fråga om en för både vederbörande själv och för de kommunala angelägenheternas handläggning betydelsefull skolning uti de uppgifter, som det ifrågavarande förtroendeuppdraget omfattar.

Det förefaller under sådana förhållanden självklart, att suppleant, som har uttrycklig rätt att närvara vid visst sammanträde, även erhåller under rättelse om tidpunkten för sammanträdet. Därom säger emellertid lagtexten ingenting. En ordförande, som icke vill underrätta suppleanten om plats och tid för vederbörande nämnds eller styrelses sammanträde, kan också underlåta detta och därigenom göra suppleants rätt att närvara illusorisk.

Den förevarande frågan kan kanske synas vara av ringa betydelse. Enligt vår mening är den emellertid både betydelsefull och aktuell, och vi hävda, att ett verkligt behov föreligger av ändring i motionens syfte. Bland annat må framhållas, att den omfattande sociala lagstiftning, som tillkommit

och utbyggts under de senaste decennierna, ställer stora krav på sådana kommunala förvaltningsmyndigheter som kommunalnämnd, barnavårdsnämnd, hälsovårdsnämnd, pensionsnämnd och fattigvårdsstyrelse m. fl., och det måste anses vara av betydelse inte minst ur rekryteringssynpunkt att suppleanterna i dessa myndigheter både äga rätt att närvara vid sammanträden samt att bli underrättade om när dessa hållas.

Av praktiska skäl böra de meddelanden till suppleanterna om utsatt sammanträde, som här avses, få sådant innehåll, att det klart framgår, att suppleant icke har att inträda i ordinarie ledamots ställe. Detta är motiverat icke minst med hänsyn till att suppleanten bör veta, om han riskerar att få erlägga böter för förfallolös utevaro, ifall han icke hörsammar kallelsen.

Vi förutsätta, att vid en blivande utredning bestämmelser införas om rätt för suppleanter i alla nämnder och styrelser att närvara vid sammanträdena på samma sätt som för närvarande gäller beträffande suppleanter i kommunalnämnd, kyrkoråd o. s. v.

På grund av det anförda ha vi ansett, att utskottet i anledning av motionen bort hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utredning och förslag till sådana ändringar eller tillägg i gällande lagar och författningar, att suppleanterna skola under rättas om när sammanträden med kommunala nämnder och styrelser äga rum.